

Rajupusu Leaderin kehittämishanke *Mobiilipaikkatietowiki ja lähiympäristö*

- Käynnistyi 1.9.2008 (kunnanhallitus, kunnanvaltuusto)
- Hyväksyttiin Leaderissa 14.10.2008
- Hyväksyttiin Te-keskuksessa 8.12.2009

Rahoitus:

- Kokonaiskustannusarvio 129 720 €
- Eu-tuki 85 % eli 110 262 €
- Yksityisrahoitus 15 % eli 19 458 €
- Kuntarahoitus 0 €

Mihin hanke vastaa?

- Luonto-, kulttuuri- ja perinneympäristöjen kohteiden tieto näkyväksi ja hyödynnettäväksi
 - Hiljainen tieto näkyväksi ja talteen
 - Eri-ikäisten ja eri yhteisöjen yhteistyö
 - Asiantuntijoiden hyödyntäminen kohteiden rakentamisessa
- Matkailu, retkeily, opetus
- Kohteiden rakentaminen autenttinen, mielekäs, haastava oppimistehtävä
 - Mahdollisuus aidosti oppiaineiden rajoja rikkovaan toimintaan
 - Tekemisellä merkitys myös muille kuin tekijälle
 - Sosiaalisen median kaltainen toimintatapa ja teknologia
 - "Uuden tiedon" ja "oman tiedon luominen"

Hankkeen tavoite

- Rakentaa teknologiapalvelu luonto-, kulttuuri- ja perinneympäristöjen kohteiden informaation ja paikkatiedon keräämiseen ja esittämiseen (verkossa ja mobiilissa toimiva)
- Yhteisöllisen toimintamallin luominen paikkatiedon tuottamiseen
- Koko Sulkavan alueen luonto-, kulttuuri- ja perinneympäristön kohteiden keräämistä ja niihin liittyvän informaation kokoamista paikkatiedoksi teknologiapalveluun (teknologian ja palvelun monistaminen muihin Rajupusu-kuntiin)
- Kohteita ja palvelua esittelevien taulujen tekeminen

Mitä on tehty?

- Toimintamallin luominen ja sen testaamista - yliopisto
- Teknologiapalvelun määritely, kilpailuttaminen, toimittajan valinta. Teknologian rakentaminen käynnissä – kokonaisuudessaan valmiina vuoden päästä
- Yksityistä rahaa kerätty hankkeeseen
- Ensimmäisiä paikkatietokokonaisuuksia tehty, samalla etsitty esitysteknologiaa
- Kerätty kohteita ja niiden "aihoita", jotka on muokattavissa paikkatietokokonaisuuksiksi – tätä jatketaan koko hankkeen ajan
- Hankkeen esittelyä useissa tilaisuuksissa

Mitä tullaan tekemään?

- Eri yhteisöjen innostaminen paikkatiedon keräämiseen ja tuottamiseen
 - Kyläyhteisöt (aluksi kohteiden kartoitus)
 - Järjestöt ?
 - Koulut
 - Aikataulu: Kevät 2010, kesä 2010, **syksy 2010**, jatkuva täydennys
- Aiemmin tehtyjen hyödyntäminen ja muokkaaminen paikkatietokohteiksi
- Teknologiaympäristöä ja kohteita esittelevien taulujen tekeminen syksy 2010 ja kevät 2011 – Lumo + asiantuntijat. (Myös mahdollisesti paikkatietokokonaisuuksien tekemistä)
- Palvelun virallinen avaus kevät 2011

Mitä tullaan tekemään?

- Teknologian hankinta
 - Noin 10 kpl Nokian matkapuhelimia, hyödynnettävissä paikkatiedon tuottamisessa ja ympäristön käyttämisessä ja esittämisessä
 - Videokamera?
 - Muu teknologia?
- Palvelun teknisen osan rakentaminen
 - Paikkatieto, mobiili ja verkko
 - Mediawiki
- Tarvittavien asiantuntijoiden etsiminen paikkatiedon tuottajien avuksi
 - Aihealueiden asiantuntijat
 - Teknologian asiantuntijat
 - Lisäohjaajat?

Paikkatieto kohteista

- Kartalle ja koordinaatistoon paikannettu kohde, sen informaatio (metatieto) sekä laajemmin koottuja kokonaisuuksia (tietopaketteja, digitarinoita, oppimisaihioita, virtuaalielämyksiä, tutkimusraportteja jne.)
- Jokaisesta kohteesta METATIETO
 - Kohteen nimi
 - Media, jos kohteen informaation on jo rakennettu
 - Tarkastelunäkökulma, jos valittu (kulttuuri ja historia, luonto, tekniikka, talous, muu)
 - Kieli (suomi, englanti, venäjä...)
 - Tekijä
 - Päivämäärä
 - Lyhyet lisätiedot

Paikkatieto kohteista

- **Tuotettu kokonaisuus saa olla tekijöidensä näköinen!**

Teknologian osaaminen ei ole pääasia – keinoja on monia miten päästään lopputulokseen

- Videot
 - Video, otoksista yhdistetty, leikattu sekä editoitu kokonaisuus
 - Video, otokset peräkkäin – ei leikkaamista
 - PowerPoint –esitys + ääni, käännetty videomuotoon, johon liitetty videoleikkeitä (pokkarikamera, mobiilipuhelin)
 - Animaatio
 - Yhden otoksen videoleike (pokkarikamera, mobiilipuhelin)
 - Dokumenttikameroiden nauhoitusominaisuuksien hyödyntäminen??
- Kuvakertomukset ja "maisemapenkit"
 - PowerPoint, Open Officen Impress
 - Video-ohjelmat
 - Kuvankäsittelyohjelmat
 - Kuvagalleria – Mediawiki
- Tekstimuotoiset esitykset/wikiteksti
 - Tekstinkäsittely + kuvat
 - Mediawiki-teksti
- Äänitiedostot
 - Useamman "otoksen" leikkaaminen ja yhdistäminen
 - Yhden "otoksen" nauhoitus
 - Äänimaisemat

Esimerkkejä kohteista

Kohde kartalla: Siirtolohkare Vilkaharjulla luontopolun varrella.

Kohde: *Siirtolohkareen tarina*

Media: *video*

Kieli: *suomi*

Tarkastelunäkökulma: *kulttuuri*

Tekijä: Savonlinnan OKL:n 2.vuosikurssin opiskelijat xxx,xxx

Päivämäärä: 15.12.2008

Lisätiedot: Kohteesta on noin 8 min video, jossa draaman avulla käydään läpi Suomen historian vuosituhannet siirtolohkareen "silmillä" katsottuna. Ei linkkejä ulkopuolelle.

Esimerkkejä kohteista

Kuvitteellinen ei tehty!

Kohde kartalla: Soutajapatsas Sulkavalla

Kohde: Veneentekijän ammatti ja veneen rakentaminen

Media: äänitiedosto (haastattelu)

Kieli: suomi

Tarkastelunäkökulma: tekniikka

Tekijä: Yläkoulun/lukion oppilaat xxx,xxx,xxx

Päivämäärä: 5.5.2010

Lisätiedot:

Veneentekijä Kauko Miettisen haastattelu 4 min., jossa kerrotaan savolaismallisen puuveeneen rakentamisesta ja ominaisuuksista.

Linkki Sulkavan soutujen sivuille

Esimerkkejä kohteista

Kuvitteellinen ei tehty!

Kohde kartalla: Soutustadionin

Kohde: *Savolaismallisen puuveeneen soutaminen*

Kieli: suomi

Tarkastelunäkökulma: *tekniikka*

Tekijä: "Soutukerho"

Päivämäärä: 31.9.2010

Lisätiedot: Kohteesta on noin 4 min video, jossa esitellään savolaismallisen kilpaveeneen ominaisuuksia ja soutu tekniikkaa

Esimerkkejä kohteista

Kuvitteellinen ei tehty!

Kohde kartalla: Korkein kohta Kummunkankaalla

Kohde: "Maisemapenkki" Alanteelle

Media: Kuva

Kieli: suomi, venäjä, englanti

Tarkastelunäkökulma: kulttuuri/luonto

Tekijä: Lauri luontokuvaaja

Päivämäärä: 5.5.2010

Lisätiedot: "Maisemapenkki" eli kuvaesitys samasta maisemasta eri vuodenaikoina.

Esimerkkejä kohteista

Kuvitteellinen ei tehty!

Kohde kartalla: Rautakautinen asuinpaikka litlahdessa

Kohde: Rautakautinen asuinpaikka litlahdessa

Media: Teksti ja kuvat (yhdistelmä)

Kieli: suomi

Tarkastelunäkökulma: historia

Tekijä: Kaipolan koulun oppilaat xxx, xxx,

Päivämäärä: 15.5.2010

Lisätiedot: litlahti on yksi Etelä-Savon alueen harvoista jo rautakaudella asutetuista alueista. Paikalla on ollut yli 1000 vuotta viljellystä ja asutusta. Vaikka varsinaisia kaivauksia ei ole tehty, alueelta on löytynyt mm. rautakautinen koru. Palveluun on kerätty tietopaketti litlahdesta olevista tiedoista sekä linkitetty se eteenpäin lisätietoihin.

Esimerkkejä kohteista

Kuvitteellinen ei tehty!

Kohde kartalla: Rautakautinen asuinpaikka Iitlahdessa

Kohde: Rautakautista elämää Iitlahdessa

Media: Video

Kieli: suomi

Tarkastelunäkökulma: historia

Tekijä: Kaipolan koulun oppilaat xxx, xxx,

Päivämäärä: 15.5.2010

Lisätiedot: Kohteesta noin 4 min video, jossa näytelty kohtaus rautakauden elämästä

Esimerkkejä kohteista

Kuvitteellinen ei tehty!

Kohde kartalla: Vilkaharjun luontopolku, supassa kasvava kuusi

Kohde: Kuusen korkeus

Media: Teksti

Kieli: suomi

Tarkastelunäkökulma: luonto/tekniikka

Tekijä: xxx, xxx,

Päivämäärä: 15.5.2010

Lisätiedot: Vilkaharjun supassa kasvaa Suomen korkeimpia kuusia. Pisimmän kuusen korkeus on mitattu vuonna 1985, jolloin se oli xx m. Uusi mittaus vuonna 2010 kertoo että kuusi on xx m. Palvelussa esitellään kuinka mittaus on suoritettu.

Esimerkkejä kohteista

Kuvitteellinen ei tehty!

Kohde kartalla: Vilkaharjun luontopolun mäntymetsikkö

Kohde: Laitetaan puolet petäjäistä

Media: Video/ tekstit ja kuva

Kieli: suomi

Tarkastelunäkökulma: kulttuuri ja historia

Tekijä: xxx, xxx,

Päivämäärä: 15.5.2010

Lisätiedot: Kohteesta noin 4 min video, jossa näytetään kuinka pettuleipää tehdään.

Kohteesta tekstitiedostona pettuleivän teko-ohje ja tietoa pettuleivän käyttämisestä Suomen nälkävuosina. Linkki Vilkaharjun mäntymetsästä tehtyyn lustomittaukseen – nälkävuosien ajoitus

Esimerkkejä kohteista

Kohde kartalla: Oravareitin alkuosa

Kohde: Melontaa Oravareittillä osa 1

Media: Video

Kieli: suomi

Tarkastelunäkökulma: luonto/kulttuuri

Tekijä: veiliu1's Channel

Päivämäärä: xx.xx.2009

Lisätiedot: Noin 9 min video, jossa kattavasti esitellään Oravareitin alkupuoli ja sen melontamahdollisuuksia.

<http://www.youtube.com/watch?v=lripCsAmxhU&feature=related>

Esimerkkejä kohteista

Kohde kartalla: Kaipolanlahti

Kohde: Kalan silmä

Media: Video

Kieli: suomi

Tarkastelunäkökulma: luonto

Tekijä: Kaipolan koulun esi- 2. lk oppilaat

Päivämäärä: 15.4.2009

Lisätiedot: Noin 4 min tutkimusraportti, jossa oppilaat ovat selvittäneet mitä ja miten kala näkee.

Miten toimitaan?

- Kohteen ja tarkasteltavan ilmiön valitseminen
 - Opettaja
 - Oppilasryhmä
 - Yhdessä
 - Vaatii yleensä alkuvaiheessa kohteen luona käyntiä (ilmiö, tutkimuskysymys, haastava ongelma, jne.)
- Tarkastelu näkökulman valitseminen
 - Oppiainesidonnainen
 - Oppiaineiden rajat rikkova – oppilaat voivat valita näkökulman kohteesta ja ilmiöstä

Miten toimitaan?

- Median valitseminen
 - Opettaja
 - Oppilasryhmä
 - Yhdessä
 - Asiantuntijoiden, apuohjaajien käyttäminen?
 - Välineet?

Miten toimitaan?

- Työskentely
 - Yhden oppiaineen sisällä
 - Oppiaineiden väliset projektit
 - Päättävä minkä verran aikaa käytössä
 - Koulussa työskentely
 - Koulun ulkopuolella työskentely
 - Vaatii kaikissa tapauksissa taustatyötä
 - Aihealueiden asiantuntijoiden käyttäminen?

Miten toimitaan?

- Materiaalin kerääminen
 - Kohteen ääressä (omat valokuvat, videot, tutkimukset)
 - Verkosta
 - Kirjoista
 - Asiantuntijoilta
- Materiaalin valitseminen ja järjestäminen ja työstäminen, tiedon prosessointi (omat tulkinnat, teorit, simulaatiot, prosessikuvat jne.)
- Kohteen metatiedon tekeminen
- Kohteen liittäminen paikkatietoympäristöön ja Mediawikiin
- Valmiiden tuotosten esittely

Opettajan tehtävä

- Järjestää oppimisympäristön mahdollisuuksia
- Päättää työskentelyn lähtökohdasta
- Päättää ryhmäytymisestä ja aikatauluista
- Kommentoida suunnitelmia
- Antaa omaa asiantuntemustaan oppilaille asiasta
- Kommentoida työstövaiheessa olevaa työtä mahdollisuuksien mukaan
- Avustaa omien kykyjensä mukaisesti työn teknisessä toteutuksessa
- Opettajan velvollisuus EI OLE VAHTIA TIETOJEN OIKEELLISUUTTA JA KORJATA OPPILAIEN TÖITÄ (kommentteja ja apua toki saa antaa!)
- Jos opettaja haluaa arvioida työskentelyä ja töitä oppiaineen arviointia varten, se on mahdollista. Joitakin arviointimenetelmiä myös kehitelty

Tärkeitä huomioita

- Muiden tekijänoikeuden alaista materiaalia ei saa käyttää – MUSIIKKI, KUVAT jne.
- Lähteet opetetaan merkitsemään
- Tuotosten tekemisessä ja erityisesti julkaisussa alaikäisiltä huoltajien lupa
- Oppilaille korostettava vapaaehtoisuutta verkossa esiintymiseen – kaverista ei saa julkaista mitään mitä hän ei halua tai missä hän joutuu epämiellyttävään tilanteeseen
- Yhteistä ideointia ja tekemistä – ajatuksella tieto ja tekeminen on yhteistä, ideoiden ja ajatusten ”lainaaminen” ja eteenpäin työstäminen on sallittua

Tärkeitä huomioita

- Kieliversioiden tekeminen?
 - Oma projekti, jossa useiden kohteiden esittely tehdään esim. englanniksi (lyhyt tiivistelmä metatietoihin)
 - Suomenkielisen materiaalin tekemisen yhteyteen liitetään oppilaille velvollisuus tehdä tiivistelmä kieliversiona
 - Draamaa englanniksi, ruotsiksi???
 - ”Kielettömät” kokonaisuudet?

Hankkeen tuki

- Yhteiset suunnittelupalaverit
- Projektin aloitus yhdessä
 - Luvat
 - Teknologia
 - Toiminnan käynnistäminen
- Tuki työskentelyvaiheessa mahdollisuuksien mukaan
- Mahdollisten lisäohjaajien ja asiantuntijoiden hankkiminen
- Tuotettujen kokonaisuuksien tallentaminen ja ympäristöön siirtäminen
- Ylimääräisestä työstä mahdollisuus saada tuntikorvausta
- Matkakulujen maksaminen

Miten jatketaan?

- Sovitaan milloin tavataan yhteisen suunnittelupalaverin merkeissä
 - Ideointia kohteista ja kokonaisuuksista
 - Päätöksiä mukaan lähtemisestä
 - Toimintaa oppiainesidonnaisesti vai oppiaineiden väliset projektit
- Aikataulun sopiminen (kevät ?, syksy 2010)
 - Tarvittavien asiantuntijoiden hankkiminen
 - Mahdollisten apuohjaajien hankkiminen
 - Oman työn aikataulutus ja suunnittelu
- Lumon toiminnan suunnittelu yhdessä vastuussa olevien opettajien ja Lumon toimijoiden kanssa

Kiitos ja kommentteja!